

Fitxa 00

Sarrera saioa: Garapen Iraunkorrerako
Agenda 2030 eta GIH-tara gerturatzen

Iraupena: 50-55 minutuko saioa

Jardueraren deskribapena

Saio hau oso garrantzitsua da unitate didaktiko lantzeko sarrera modura erabiltzea.

Saio honetan hainbat kontzeptu landuko dira:

- Munduko arazo orokorrak zer diren, zeintzuk diren eta hauen jatorria
- Garapen iraunkorra kontzeptua
- Nazio Batuen Erakundea (NBE)
- Garapen iraunkorrera agenda 2030 Agenda
- Garapen Iraunkorrerako Helburuak (17 helburuak)

Kontzeptuak modu erakargarri batetan lantzeko asmoz, fitxa honetan, euskarri ezberdinen erabilpena proposatzen da: argazkiak, bideoak, web orriak fitxa honetan egongo dira erabilgarri (informazio iturriak atalean).

Bestalde, kontzeptuen eta edukien barne lana errazteko bi talde dinamika labur proposatzen dira eta fitxako hurrengo ataletan azalduko dira.

Helburu didaktikoak

- Ikasleek munduko arazo orokor garrantzitsuenak ezagutzea eta beraien jatorrien inguruen eztabaida sustatzeko espazioa eta jarduerak sustatzea.
- Ikasleek garapen iraunkorra zer den ulertzea eta garapen tradizionalaren aurrean alternatiba dela barneratzea.
- Ikasleek Garapen Iraunkorraren Agenda 2030-aren jatorria eta Garapen Iraunkorrerako Helburuen ezaugarriak barneratzea eta hauen erabilgarritasunaz jabetzea. Ikasleek indibidualki eta talde moduan, garapen iraunkorraren aurrean daukaten ardura mailaz konturatzea eta "Globalki pentsatu eta tokian ekin" esamoldeaz jabetzea. Modu honetara, pertsona kritikoagoak, bidezkoagoak eta solidarioagoak izateko.

Saioaren garapena

Saioa hainbat argazki esanguratsu proiektatzen hasi daiteke. Argazkien helburua munduko arazo orokor larrienak erakustea da eta ikasleek argazki bakoitzaren hausnarketa orokor bat egitea da. Garrantzitsua da argazkiak esanguratsuak izatea eta aukeraketa on bat egitea: gosetea, pobrezia eta gizartearen ezberdintasunak, klima aldaketaren ondorioz sorturiko hondamendiak, gerrateak, kutsadura larria eta emakumearen desabantailazko egoerak nabarmenduz. Inportantea da baita, erakustea ez bakarrik herrialde pobreetan gertatzen diren arazoak erakustea, hemengo arazoak baita (etxebizitza ez daukaten pertsonak, arrazakeria, genero indarkeria...).

Ondoren, 4-5 ikasleetako taldeak osatuko dira eta talde bakoitzak beraien ustez munduko 5 arazo larrienak zeintzuk diren adostu beharko ditu eta baita hauek "konpontzeko" edo hobetzeko hartu daitezkeen neurri batzuk ere. Ondoren taldeko ordezkari batek azalpen bat partekatu beharko du klase osoaren aurrean arazo hauen jatorriak ere aipatuz. Ordenagailuak eta interneta eskuragarri badituzte aukeratu duten arazo orokor bakoitzaren prentsako titular esanguratsu bat bilatu beharko dute eta taldean egingo duten azalpenean ere irakurri beharko dute.

Taldeko hausnarketa izango da garrantzitsuena eta talde osoaren zerrenda bateratu bat gauzatzea. Horretarako arbela erabili daiteke. Jarduera hau egiteko 10-15 minutu edukiko dituzte.

Behin arazo orokorren inguruan eztabaidatu ondoren garapena eta garapen iraunkorra kontzeptuak azaltzea izango da hurrengo pausua. Horretarako, ondorengo bideoa edo bideoak ikusten hasi daiteke. DBH 2.mailako ikasleen kasuan kontzeptua agian aurrez landuta egon daiteke Gizarte Zientziak ikasgaietan:

<https://www.flipandflip.com/blogs/blog/que-es-desarrollo-sostenible>
(Iraupena: 2 minutu, gazteleraz)

<https://www.youtube.com/watch?v=k3fX6ZQ9C3Q>
(Iraupena: 6:4 minuturarte, euskaraz)

Garrantzitsua izango da azpimarratzea garapen iraunkorra, garapena ulertzeko dagoen modu tradizionalaren aurrean alternatiba bat dela mundua eraldatzeko eta etorkizunera begira gure ondorengo belaunaldiak planeta bizigarriago bat uzteko eta biztanle guztiok bizitza duinago bat izateko ezinbestekoa dela. Garapen iraunkorraren inguruko eztabaida edo hausnarketa labur bat egin ondoren, Garapen Iraunkorrerako Agenda 2030 zer den azaltzera pasa daiteke.

Hasteko, labur-labur Nazio Batuen Erakundea (NBE) zer den azaldu daiteke, agenda kokatzeko asmoz:

https://eu.wikipedia.org/wiki/Nazio_Batuen_Erakundea

Ondoren, Garapen Iraunkorrerako 17 Helburuen inguruko bideoa jarriko da (7 minutuko iraupena) eta modu erakargarri batean Agenda 2030 zer den eta helburu bakoitzaren ezaugarriak azalduko dira. Ikasleei, indibidualki, bideoa ikusten duten bitartean ondorengo galderei erantzutea eskatuko zaie, ondoren erantzunak partekatzeko:

- » Noiz eta nortzuk onartu zuten 2030 Agenda?
- » Noiztik nora gauzatuko da eta zertarako?
- » Zeintzuk dira helburu nagusiak?
- » Zure ustez zein da edo zeintzuk dira helburu garrantzitsuenak? Zergatik?

Agenda 2030 eta Garapen Iraunkorrerako Helburuak (7 minututako iraupena)

<https://www.youtube.com/watch?v=IT9rJkK6WiU>

Bideoa ikusi ondoren beraientzat ezagunak diren herriko edo gertuko hainbat argazki proiektatu daitezke (adibidez: herriko osasun-zentroa, liburutegia, udaletxea, bidegorria, polikiroldegia, eskola eta abar) eta zein GIH-rekin erlazionatzen duten galdetu. 5 minututan egin daitekeen ariketa da eta lagungarria izan daiteke bertokoarekin loturak egiteko.

Amaitzeko, aipatuko da hurrengo saioetan hurbilagotik landuko direla hainbat helburu, hain zuzen, haien ustez gizadiak 2030erako premiaz konpondu behar dituenak.

Ebaluaketa eta hausnarketa

Talde haundian hausnarketa indibidualak partekatzeko eta ideia garrantzitsuenak borobiltzeko 15 minutu beharko dira. Garrantzitsua izango da, arbelean ikasle baten laguntzarekin, 2030 Agenda eta Garapen Iraunkorreko Helburuen inguruko ideia-gako hauek irakaslearen laguntzarekin azpimarratzea:

- 2030 Agenda mundu mailako aldaketarako tresna bat da garapen iraunkorra errealitate bihurtzeko.
- Helburu nagusiak hauek dira:
 - » Pobrezia desagerraraztea
 - » Planeta babesteko natura zaintzea
 - » Ekonomia eraldatzea, pertsona guztion oparotasuna bermatzeko
 - » Bakea eta aliantzak bultzatzea.
- Horretarako "inor atzean ez uztea" eta guztion konpromezua, ezinbestekoa da.
- 17 helburuak integratuak eta elkarlotuak daude. Adib.: genero berdintasuna.

Baliabideak eta materialak

- Ordenagailua, proiektorea eta altabozak.
- Internetera konexioa eta talde bakoitzarentzat ordenagailu bat.
- Arbela eta tizak edo koloretako errotulagailuak.
- Munduko eta tokiko arazo larrienak erakusteko argazki esanguratsu batzuk (gerrateak, pobrezia, lan-baldintza ez duinak, lehortekak eta hondamendiak...).
- Agenda 2030 eta 17 GIH-en informazioa lantzeko baliabideak:
 - <https://www.youtube.com/watch?v=IT9rJkK6WiU>
 - http://www.unescoetxea.org/dokumentuak/2030_Agenda_garapen_jasangarrirako.pdf
 - <https://www.un.org/sustainabledevelopment/es/>
 - <http://worldslargestlesson.globalgoals.org/es/>
- Garapen iraunkorra lantzeko baliabideak:
 - http://www.unescoetxea.org/ext/futuros/eu/theme_a/mod02/uncom02t01.htm
 - http://www.bizkaia21.eus/fitxategiak/09/Bizkaia21/artxiboak/PDF/PAES_euskera_SARRERA_23112011160857.pdf?hash=711896ced8efdb559510ea82c8c2f0b9
 - https://www.youtube.com/watch?v=3_J3t9AmgAY (español)
 - <http://www.surferrule.com/desarrollo-sostenible/> (inglés)